

je i danas aktualna, a takva joj je i perspektiva. Prezentiranje pojedinih tema iz ove zbirke u okviru vjerskog programa Radija Federacije pokazalo se također uspješnim i zahvalnim.

Poglavlje *Akaida* tretira teme imanskih šarta, govori o kuranskom aspektu biljnog svijeta, živih bića i čovjeka, o duši, smrti, o džennetu, džehennemu... Poglavlje *Ibadata* govori o abdestu i njegovoj simbolici, o veličanstvenom pozivu ezana, o svim aspektima namaza, o ramazanu, zekatu i hadžu. Poglavlje *Ahlak-vrijednosti* tretira teme poput morala i bogobojažnosti, zdravlja, povjerljivosti, blagosti i praštanja, nauke, zakletve, odgoja djece, poštivanja roditelja... Poglavlje *Ahlak-poroci* govori o najtežim problemima svake ljudske zajednice, od ubistva i samoubistva, alkohola, droge, hazardnih igara, bluda... Poglavlje *Historija islama* daje pregled najznačajnijih trenutaka iz života Muhameda, s.a.v.s.

Zašto je ova knjiga dobra i zašto je treba imati na policama naših kuća potvrđuje i činjenica da je tiraž prvog izdanja već odavno rasprodan i da je *El-Kalem*, prepoznavajući te vrijednosti, ovu knjigu štampao i drugi put.

Razmišljanja mr. Mustafe Priječe, urednika *El-Kalema*, najbolji su dokaz ovih tvrdnji: „Razmišljali smo kako učenje islama prenijeti što većem broju naših ljudi. Shvatili smo da naša usmena obraćanja petkom, i drugim prigodama, obuhvataju tek mali broj ljudi, te da mnogi zainteresirani iz raznoraznih razloga ostaju postrani. Na džuma-namaz, naprimjer, skoro isključivo dolaze muškarci, tako da žene, praktično, nemaju ni priliku čuti najaktualniji sedmični vaz, što je velika šteta, osobito ako se ima uvidu da su žene, generalno, još i pažljiviji slušaoci od muškaraca. Zatim, tu su bolesni, nemoćni, zatvoreni, udaljene, spriječeni... Tako smo došli na ideju da štampamo posebnu knjigu vazova, koji uz to mogu biti i od velike koristi i za same imame. Nastojali smo ponuditi kvalitetne i raznovrsne vazove. Dugogodišnji, vrijedni iiskusni imam, Omer ef. Begić, pokazao se dostojnim toga zadatka. On je svoje veoma uspješno dugogodišnje iskustvo vaiza prenio na papir i mi smo dobili jednu izvanrednu zbirku vazova“.

Zehra ALISPAHIĆ

OD “NEVJESTINE NOĆI” DO “GOVORA KOJI LIJEČI”

Tarikatski časopis *Kelamu'l Šifa'*, Udruženje građana *Hastahana*, tekija Mesudija

Nije nam nepoznato da tradicija tesavufa u Bosni i Hercegovini datira i nekoliko stoljeća prije službenog dolaska islama na ove prostore. Otuda Bosna i Hercegovina, kao rijetko koji prostor, gotovo na svakom koraku baštini tragove bogatoga tesavufskog naslijeđa. Neki od njih, u vidu spomenika materijalne kulture, sačuvani su i do današnjih dana, dok o drugima, koji su tokom burnih historijskih događanja nestajali, svjedoče imena mahala, kvartova, džamija, turbeta i mezaristana.

Tekijski ambijent kao omeđeni prostor istinske duhovnosti privlačio je pažnju ne samo vjernika nego i onih zaustavljenih na putu traganja i zapitanosti. On je bio inspirativni i poticajni prostor i umjetnicima različitih interesiranja. Ali, i pored toga, tekije su se teško otvarale za medije, pa su rijetki snimatelji, fotografi i režiseri koji su svojim kamerama mogli zabilježiti posebne trenutke iz ovih prostora.

Godine 1957., u organizaciji Tarikatskoga centra u Sarajevu, održana je prva akademija *Šebi Arusa*. Ova akademija bila je poticaj za pripremanje izdavanja istoimenog časopisa *Šebi Arus*, čiji je prvi broj štampan 1973. godine. Časopis je svoju sadašnju formu dobio 1982. godine. *Šebi Arus* u kontinuitetu izlazi duže od trideset godina, a dosad je štampano dvadeset sedam brojeva.

Koncepcija i protokol akademije opredijelili su i koncept samoga časopisa. Od 1989. godine akademija *Šebi Arusa* održava se i u Tuzli, a od 1991. godine i u Gradačcu. Protokol i tekstovi sa tuzlanske akademije objavljuju se u sarajevskom *Šebi Arusu*. U martu 2005. godine pojavio se još jedan tarikatski časopis pod

naslovom *Kelamu'l Šifa'*, u izdanju Udruženja građana *Hastahana*, tekija Mesudija. U zaglavlju prvoga broja stajalo je da je časopis namijenjen za internu upotrebu. Ta odrednica je vrlo brzo izbrisana zbog velikog interesa čitalaca, a dosad je publicirano sedamnaest brojeva. Tako je *Kelamu'l Šifa'* prestao biti časopis za internu upotrebu.

Sam naslov časopisa u prijevodu na bosanski jezik znači *koristan govor*, odnosno *govor koji liječi*. „Govoriti istinom o spoljašnjim pokazateljima unutarnjega stanja, fizičkim aktivnostima i pratećim duhovnim doživljajima kao njihovom rezultatu, hraniti, njegovati i paziti dušu, srce i tijelo, u i sa Imenom Gospodara Koji ih je stvorio“, zapisano je u uvodnoj riječi prvoga broja ovoga tarikatskoga časopisa.

Iako je u početku *Kelamu'l Šifa'* zamišljen kao neka vrsta biltena koji će izlaziti s vremena na vrijeme kao svojevrsni informator tekijjskih džemata i biti objavljujivani sohbeti, tumačenja ilahija i praćeni važni događaji, već nakon prvoga broja pokazalo se da se radi o časopisu koji kompetentno iz svoga domena i kvalitetno može parirati i drugim naučnim časopisima koji izlaze na bosanskohercegovačkom tržištu, ali i šire.

Slijedeći sam naziv časopisa, Redakcija se već od prvoga broja opredijelila za istraživačko novinarstvo, koje zahtijeva dugotrajan, temeljit i dokumentiran rad. Istraživački pristup opredijelio je i sezonsko, odnosno kvartalno izlaženje časopisa.

Kelamu'l Šifa' jedinstven je i po tome što uz stalne rubrike, poput *Tarikatski redovi*, *Velikani tarikata*, *Naši ihvani*, *Tarikatski adabi...*, u svakom broju nudi i tematski pristup nekom fenomenu. Tako su u dosadašnjih sedamnaest brojeva, dokumentirano i sadržajno obrađene slijedeće teme: *Sultan Nevruz*, *Mevlud*, *Mubarek ramazan*, *Kurban bajram*, *Kerbela*, *Zikrullah*, *Žena u tarikatu*, *Turbeta*, *Tekije*, *Šejh i derviš*, *Ilahije*, *Allahova lijepa imena*, *Hazreti Mevlana*, *Nuri Muhammed*, *Dova*, *Ehlu'l bejt*.

Redakcija u svakom broju nudi i neke nove sadržaje, što časopis čini dodatno zanimljivim i dinamičnim. Članovi Redakcije istrajavaju da zapišu ono što se može zapisati o tarikatima, tekijama i sufijama. I bilo da je riječ

o onima koji o tesavvufu ne znaju ništa, znaju malo ili imaju solidno znanje, *Kelamu'l Šifa'* pomoći će da do toga znanja stignu na lakši i sistematiziraniji način.

Svaki broj ovoga časopisa novi je naslov na policama porodičnih, ali i javnih biblioteka, riznica koja polahko otkriva informacije koje su iz različitih razloga, donedavno bile poznate samo ljudima koji su gajili posebno zanimanje prema tesavvufu. *Kelamu'l Šifa'* postao je časopis dostupan svima. Sa njegovih stranica izljevaju se informacije koje i najobičnijeg čitaoca potiču na razmišljanje i zapitanost. Tu su i novi, dosad neobjavljivani radovi o tesavvufu autora sa Istoka i onih sa Zapada.

Sedamnaesti broj obilježava čertverogodišnje izlaženje časopisa *Kelamu'l Šifa'*, koji se redovno čita u Americi, Francuskoj, Švicarskoj, Italiji, Češkoj, Hrvatskoj, Sloveniji, Crnoj Gori, Makedoniji, a stalno raste broj pretplatnika.

Uz pojedine brojeve časopisa *Kelamu'l Šifa'* mogli su se dobiti zanimljivi poster, ali i knjige. Tako je uz šesti broj časopisa objavljena knjiga *Sufijska poezija* šejha Abdulhakka Hadžimejlića, uz dvanaesti broj čitaoci su dobili *Takvim*, uz šesnaesti je darovana knjiga *Dželaluddin Rumi i njegova Mesnevija*, a uz petnaesti broj, prijevod sa turskog jezika knjige *Sveti grad Medina el-Munevvera*.

Virtuozni dizajn i tehnički prijelom, prekrasan izbor fotografija te briga o detaljima ovaj časopis čine nezaobilaznim u ozbiljnom tretiranju tesavvufske problematike.

Zehra ALISPAHIĆ